

**ДЕРЖЛІСАГЕНТСТВО
ДЕРЖАВНЕ СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ ГОСПОДАРСЬКЕ
ПІДПРИЄМСТВО «ЛІСИ УКРАЇНИ»
(ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»)
ФІЛІЯ «СТОЛИЧНИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

директор Філії «Столичний лісовий офіс»

ДП «Ліси України»

Сергій ЗАЄЦЬ

«05» січня 2026р.

**ПЛАН ВЕДЕННЯ ГОСПОДАРСТВА
(ПЛАН ЛІСОУПРАВЛІННЯ)**

Державне спеціалізоване господарське підприємство «Ліси України»

Філія «Столичний лісовий офіс» Димерське надлісництво

State Specialized Forest Enterprise «Forests of Ukraine» Branch

«Stolychnyi Forest Office» Dymerske Forestry Management Unit

ДП «Ліси України» Філія «Столичний лісовий офіс»

Димерське надлісництво

SFE «Forests of Ukraine» Branch «Stolychnyi Forest Office»

Dymerske FMU

Числовий індекс надлісництва (структурного підрозділу філії)

45530596/156.13

Зміст

Розділ 1. Загальна інформація про Надлісництво	3
1.1.1. Організаційна структура	3
1.1.2. Право власності та користування	4
1.1.3. Зобов'язання щодо FSC® (Forest Stewardship Council®)(FSC-C154197)	4
1.1.4. Опис території Надлісництва	4
Розділ 2. Цілі ведення господарства	6
2.1.1. Стратегічні цілі	6
2.1.2. Оперативні плани	7
2.1.3. Шляхи досягнення	7
2.1.4. Залученість в місцеву економіку	9
Розділ 3. Характеристика лісових ресурсів	10
3.1.1. Розподіл площі за категоріями	10
3.1.2. Особливості ландшафту	11
3.1.3. Економічні аспекти	12
3.1.4. Диверсифікація діяльності	13
Розділ 4. Екологічні цінності	13
4.1.1. Виявлення та картування	13
4.1.2. Режим охорони	15
Розділ 5. Природоохоронні заходи	15
5.1.1. Збереження біорізноманіття	15
5.1.2. Охорона раритетних видів	16
5.1.3. Водоохоронні зони	18
5.1.4. Грунтозахисні заходи	18
5.1.5. Оцінка впливу на довкілля(ОВД)	21
Розділ 6. План господарської діяльності	21
6.1.1. Розрахункова лісосіка	21
6.1.2. План рубок формування і оздоровлення лісів та інших рубок	22
6.1.3. Лісовідновлення та лісорозведення	22
6.1.4. Охорона лісів від пожеж	24
6.1.5. Захист лісу від шкідників і хвороб	24
6.1.6. Господарська діяльність Надлісництва на забруднених радіонуклідами територіях, з урахуванням рівня їх забрудненості, у тому числі ВМП	25
6.1.7. Дотримання принципу невиснажливості	25
Розділ 7. Моніторинг лісів	25
7.1.1. Методика моніторингу	25
7.1.2. Періодичність	28
7.1.3 Показники	28
7.1.4 Документування результатів, у тому числі картування	29
Розділ 8. Соціальні аспекти	29
8.1.1. Права працівників, гігієна та безпека праці, гендерна рівність, як це визначено в принципі 2	29
8.1.2. Охорона праці	30
8.1.3. Взаємодія з громадами	31
8.1.4. Вирішення конфліктів	33

Розділ 1. «Загальна інформація про Димерське надлісництво»

1.1.1. Організаційна структура

Димерське надлісництво розташоване в північній частині Київської області на території 2-х адміністративних районів: Вишгородського та Броварського районів.

Система управління лісами базується на засадах екологічної безпеки та з урахуванням вимог, які висуваються міжнародними природоохоронними конвенціями.

Базовим законом України про ліси і систему управління в них є Лісовий кодекс України. Правові аспекти лісогосподарського виробництва та використання і відтворення лісових ресурсів визначено Земельним кодексом України і регулюються Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища».

Центральним органом виконавчої влади з питань лісового господарства є Державне агентство лісових ресурсів України (Держлісагенство України) діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, входить до системи центральних органів виконавчої влади і забезпечує реалізацію державної політики у сфері лісового та мисливського господарства.

Надлісництво володіє необхідною матеріально-технічною та технологічною базою і достатнім кадровим потенціалом; має сучасне комп'ютерне забезпечення, тобто все необхідне для ведення лісового господарства.

Бюджетного фінансування Димерського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» не отримує. Витрати лісогосподарської діяльності фінансуються за рахунок власних коштів, а саме, за кошти отримані від реалізації лісової продукції. На господарську діяльність філії у 2025 році заплановано коштів у сумі 43,5 млн. грн., в тому числі на лісове господарство 39,4 млн. грн., або 90% від загального фінансування. Заплановані обсяги робіт і витрати на їх проведення по видах робіт відображені у виробничо – фінансовому плані на 2025 рік, який зберігається у плановому відділі філії та столичному офісі Державного спеціалізованого господарського підприємства «ЛІСИ УКРАЇНИ»

Димерське надлісництво Філії «Столичний лісовий офіс» є відокремленим структурним підрозділом Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України». У структуру Димерського надлісництва входить 10 лісництв згідно організаційної структури від 01.01.2025 року

Основною виробничою одиницею на підприємстві є лісництво.

Лісництво очолює лісничий і помічник лісничого і воно в свою чергу поділяється на дільниці загальна кількість яких в лісгоспі 63. Майстерські дільниці діляться на квартали, котрих в над лісництві 1434. Середня площа дільниці 1023 га. На кожній дільниці працює майстер лісу, який є матеріально відповідальною особою.

Склад лісової охорони по Димерському надлісництву

Займана посада	Кількість, чол.
Начальник	1
Заступник начальника	1
Лісничий	10
Помічник лісничого	10
Майстер лісу на лісозаготівлях	4

Майстер лісу	63
ВСЬОГО ЛІСОВОЇ ОХОРОНИ	89

Віднесення лісів підприємства до місцевих органів влади

Назва лісництва	Назва органу влади	Перелік кварталів	Площа, га
Хутірське	Пірнівська с/р	1-41, 76-113, 161-220, 344-408	7567,0
ВСЬОГО ПО ХУТІРСЬКОМУ ЛІСНИЦТВУ			
Деснянське	Пірнівська с/р	42-75, 114-160, 221-343	7696,0
ВСЬОГО ПО ДЕСНЯНСЬКОМУ ЛІСНИЦТВУ			
Вищедубечанське	Пірнівська с/р	409-656	7170,0
	Зазимська ОТГ	657-663	349,0
ВСЬОГО ПО ВИЩЕДУБЕЧАНСЬКОМУ ЛІСНИЦТВУ			7519,0
Хотяннівське	Вишгородська	719-723, 725-730, 733-737, 747-751, 758-762, 773-777, 785-789, 798-803, 816-820, 828-831, 838-842, 849-852, 857-860, 865-870, 874-878, 882-884, 888-892, 914, 915, 918	2387,2
	Зазимська ОТГ	901-908, 910, 911, 913, 916, 917	875,1
	Пірнівська	664-718, 724, 730, 731, 738-746, 752-757, 763-769, 778-784, 790-797, 804-811, 821-827, 832-837, 843-848, 853-856, 861-864, 871-873, 879-881, 885-887, 893-900, 909, 912	4256,7
ВСЬОГО ПО ХОТЯНІВСЬКОМУ ЛІСНИЦТВУ			7447,4
Руднянське	Димерська ОТГ	1-95	5391,1
ВСЬОГО ПО РУДНЯНСЬКОМУ ЛІСНИЦТВУ			5391,1
Дніпровське	Димерська ОТГ	1-83	4976,4
ВСЬОГО ПО ДНІПРОВСЬКОМУ ЛІСНИЦТВУ			4976,4
Катюжанське	Димерська ОТГ	1-92	5306,5
ВСЬОГО ПО КАТЮЖАНСЬКОМУ ЛІСНИЦТВУ			5306,5
Кам'янське	Димерська ОТГ	1-90	5373,2
ВСЬОГО ПО КАМ'ЯНСЬКОМУ ЛІСНИЦТВУ			5373,2
Ясногородське	Димерська ОТГ	1-64	3937,3
ВСЬОГО ПО ЯСНОГОРОДСЬКОМУ ЛІСНИЦТВУ			3937,3
Шевченківське (Литвинівське)	Димерська ОТГ	1-49, (1-42)	5651,1
ВСЬОГО ПО ШЕВЧЕНКІВСЬКОМУ ЛІСНИЦТВУ			5651,1
ВСЬОГО ПО надлісництву			61364

1.1.22. Право власності та користування

Лісовий фонд Димерського надлісництва перебуває в державній власності, оформлено в тому числі право постійного користування в Держаному реєстрі речових прав на нерухоме майно правоустановчих документів на земельні ділянки 61364,7га.

На підставі наказів ДП «Ліси України» від 18.10.2024 № 1918, № 1829 «Про припинення філії «Димерське лісове господарство», «Вищедубечанське лісове господарство» державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України»», № 2326 від 31.12.2024 «Про затвердження передавальних актів філій, що координуються Столичним лісовим офісом» та наказу №194 від 23.01.2025 «Про організацію території земель державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України», всі активи і пасиви, а також землі філії «Димерське лісове господарство», «Вищедубечанське лісове господарство» ДП «Ліси України» закріплені за Димерським надлісництвом філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України».

1.1.23. Зобов'язання щодо FSC® (Forest Stewardship Council®)(FSC-C154197)

Початком діяльності Димерського надлісництва Філія «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» з впровадження лісової сертифікації є прийняття на себе добровільних довготермінових зобов'язань щодо дотримання принципів і критеріїв FSC, а саме:

- застосовувати на практиці принципи і критерії FSC зі сталого ведення лісового господарства;
- використовувати всі види лісових ресурсів на принципах сталого розвитку;
- вирішувати соціальні питання ведення лісового господарства, підтримувати соціальний і економічний розвиток місцевого населення;
- консультуватися з усіма зацікавленими сторонами з питань планування та ведення лісового господарства на принципах сталого розвитку;
- відстежувати стан довкілля і постійно вдосконалювати лісогосподарське виробництво, робити його екологічно безпечним;
- вживати профілактичних дій із пом'якшення негативних впливів лісогосподарського виробництва на навколишнє середовище;
- гарантувати, що всі лісові робітники, чия професійна діяльність суттєво впливає на навколишнє середовище, будуть відповідним чином навчені практичним діям з виконання цих зобов'язань.

1.1.24. Опис території Надлісництва

Ліси є національним багатством країни і за своїм призначенням та місцем розташування виконують екологічні (водоохоронні, захисні, санітарно-гігієнічні, оздоровчі, рекреаційні), естетичні, виховні та інші функції, підлягають державній охороні. Усі ліси на території України становлять її лісовий фонд.

Загальна площа лісового фонду Димерського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» - 61364 гектарів, в тому числі вкриті лісовою рослинністю землі 54830,6 гектарів(89,4%).

Не вкриті лісовою рослинністю землі –3510,6 (5,7%), це в основному незімкнуті лісові культури 1692,1га (2,8%), лісові шляхи та просіки – 1009 га

(1,6%), зруби –367,7га (0,6%), лісові розсадники та плантації –12,4га(0,02%),

галявини –1,2 (0,002%), біогалявини– 428,2(0,7%).

Таким чином загальна площа лісових земель становить 58341,2 гектарів (95%).

Нелісові землі – 2901,6 га(4,7%) представлені, в основному, рілля -12,9 га (0,02%), сіножаті –24,4 (0,04%) садиби, споруди –59,3(0,1%), траси –293,1 га(0,5%), води – 103,2 (0,2%), болота –2262,9 (3,7%), піски– 111,9 (0,2), інші нелісові землі – 179,4(0,3%).

В основу організації процесу лісокористування закладений поділ лісів на категорії, в залежності від їх екологічного та народногосподарського значення, розташування та виконання ними функцій. Лісовим кодексом України визначено поділ лісів на категорії лісів.

Згідно лісорослинного районування частина території господарства відноситься до лісорослинної зони (лісогосподарської області) Полісся, лісогосподарського округу Західно-Центрально-Поліського (Західне Полісся, Центральне Полісся), та центрально-поліського лісогосподарського району, частина лісових масивів відноситься до Лісостепової зони. Клімат району розташування підприємства помірно-континентальний з м'якою зимою і теплим літом з достатньою кількістю опадів, необхідних для вегетації лісової рослинності. Із кліматичних факторів, що негативно впливають на ріст і розвиток лісових насаджень являються пізні весняні та ранні осінні заморозки, коливання рівня ґрунтових вод. В цілому клімат, вищезазначених лісорослинних районів досить сприятливий для успішного росту основних лісоутворюючих порід сосни звичайної, дуба звичайного, берези повислої та інших. Територія підприємства за характером рельєфу являє собою відносно понижену лесово-зандрову рівнину з чергуванням незначних височин, з загальним нахилом на північний схід. Висота над рівнем моря коливається в межах 200 м. Ліси господарства віднесені до рівнинних. Найбільш поширені типи ґрунтів дерново-середньопідзолені супісчані, а також зустрічаються дерново-слабопідзолені піщані, дерново-глеєві, сірі опідзолені, лугові і болотні невеликими по площі ділянками. Ерозійні процеси на всій території надлісництва відсутні.

Існуючий поділ лісів на категорії земель та лісів, в основному, відповідає господарському значенню, природним та економічним умовам району розташування лісгоспу і не планується до перегляду.

Головне завдання надлісництва - відтворення і збереження лісів для сучасних і майбутніх поколінь, будівництво і ремонт доріг, збільшення прибутку надлісництва, а також продаж лісопродукції.

Діяльність надлісництва базується на екологічно орієнтованих принципах ведення лісового господарства та лісокористування, а саме:

- збереження лісів високої природоохоронної цінності;
- збереження біотичного різноманіття;
- посилення водоохоронних, захисних, санітарно-гігієнічних, оздоровчих та інших корисних властивостей лісів;
- проведення рубок, які відповідають екології лісу та мінімізації негативного впливу на довкілля під час лісозаготівель;
- охорона лісів від пожеж, захист від шкідників та хвороб;
- невиснажливого, безперервного і постійного лісокористування.

Безперервне, невиснажливе і раціональне використання лісових ресурсів передбачає планомірне задоволення потреб виробництва і населення в деревині та

іншій лісовій продукції, розширене відтворення, поліпшення породного складу і якості лісів, підвищення їх продуктивності, збереження біологічного різноманіття.

Територія Димерського надлісництва згідно лісорослинного районування оспу відноситься до південної частини Східного Полісся.

Клімат характеризується помірною континентальністю, відносно м'якою зимою і помірно вологим літом.

Коротка характеристика кліматичних умов, що мають значення для лісового господарства, приведена в таблиці.

Із кліматичних факторів, що негативно впливають на ріст і розвиток лісових насаджень найбільший вплив мають пізні весняні та ранні осінні заморозки, вітровали і буреломи.

Територія лісгоспу за характером рельєфу є рівниною з нахилом з півночі на південь, де зустрічаються піщані підвищення і заболочені пониження. Ліси лісгоспу відносяться до рівнинних.

Кліматичні показники

Найменування показників	Одиниці вимірювання	Значення	Дата
1. Температура повітря:			
- середньорічна	градус	+6,8 ⁰ С	
- абсолютна максимальна	градус	+39,0 ⁰ С	
- абсолютна мінімальна	градус	-34,0 ⁰ С	
2. Кількість опадів на рік	мм	650	
3. Тривалість вегетаційного періоду	днів	203	
4. Пізні весняні заморозки			18.05.
5. Перші осінні заморозки			01.10.
6. Середня дата замерзання рік			25.12.
7. Середня дата початку паводку			17.03.
8. Сніговий покрив:			
- товщина	см	25	
- час появи			04.12.
- час сходження у лісі			12.03.
9. Глибина промерзання ґрунту	см	42	
10. Напрямок панівних вітрів за сезонами:			
- зима	румб	ПнЗ	
- весна	румб	ПдС	
- літо	румб	ПдС	
- осінь	румб	ПнЗ	
11. Середня швидкість панівних вітрів за сезонами:			
- зима	м/сек	3,3	
- весна	м/сек	3,9	
- літо	м/сек	2,1	

Відповідно дорозділу 3.4 Екологічний стан лісів Проекту організації та розвитку лісового господарства стан і динаміка лісового фонду дають можливість в цілому оцінити екологічний стан лісів на рік лісовпорядкування. Усі види господарської діяльності велися згідно чинних нормативних актів. Вони були

направлені на підвищення якісного стану і продуктивності лісів, збереження і підвищення їх захисних властивостей. Негативного впливу на навколишнє середовище господарська діяльність не спричинила.

Розділ 2. «Цілі ведення господарства»

2.1.1. Стратегічні цілі

Цілі ведення господарства Димерського надлісництва є екологічно орієнтованими, соціально корисними, економічно життєздатними. Дані стратегічні цілі затверджені Планом стратегічного розвитку (проектом організації та розвитку лісового господарства).

2.1.2. Оперативні плани

Оперативні плани лісового господарства – це детальний документ, який визначає конкретні дії та заходи, необхідні для досягнення стратегічних цілей лісового господарства в певний період. Виробничо-фінансовий план з лісового та мисливського господарства та охорони навколишнього середовища прийнятий у надлісництві погоджений виробничими і лісовими відділами з планами філії «Столичного лісового офісу» ДП «Ліси України».

2.1.3. Шляхи досягнення

Основні цілі і задачі ведення лісового господарства наступні:

- прозоре використання, лісових ресурсів у відповідності до їх цільового призначення;
- використання лісових ресурсів повинно базуватись на принципах невиснажливості та безперервності і проводитись в обсягах, які не перевищують щорічного приросту деревини;
 - ефективне використання лісових ресурсів на ринкових засадах;
 - удосконалення економічно-фінансового стану надлісництва;
 - забезпечення прибутковості ведення лісового господарства;
 - нарощування ресурсного екологічного потенціалу лісу;
 - розроблення системи заходів щодо розширення відтворення лісових ресурсів з орієнтацією на багатоцільове використання лісів;
- вирішення лісівничо-екологічних проблем в зоні діяльності надлісництва;
- оптимізація структури надлісництва, збільшення лісистості території до науково обґрунтованого оптимального рівня;
- розробка та проведення комплексу заходів щодо охорони та захисту лісових ресурсів, які би унеможливили або сприяли зменшенню фактів незаконного вирубування деревини;
- розширення природно-заповідного фонду для збереження типових та унікальних природних комплексів та об'єктів рослинного і тваринного світу;
- здійснення системи заходів щодо сприяння розвитку підприємницької діяльності підприємницьких структур;
- впровадження сучасних організаційних форм господарювання, сприяння покращенню економічних показників діяльності надлісництва;
- зростання зайнятості, посилення соціальної захищеності та збільшення добробуту працівників надлісництва;
- сприяння вирішенню соціальних, екологічних і економічних проблем

місцевих громад;

- забезпечення широкого висвітлення лісогосподарських заходів у засобах масової інформації, співпраця з науковими, екологічними та громадськими організаціями у формування лісової політики.

Рівень досягнення поставлених цілей і задач буде оцінюватись через кількісні результати. У даному випадку мова буде йти про очікувані економічні, соціальні та екологічні результати. Зрозуміло, що оцінка цих результатів неможливо претендувати на виняткову точність, але вона необхідна з погляду перспектив розвитку лісового господарства надлісництва.

Досягнення завдань, визначених в оперативних планах лісового господарства, потребує комплексного підходу та застосування різноманітних заходів.

Основні шляхи та способи включають себе:

1. Планування та організація.

Розбиття загальних завдань на конкретні під завдання з визначенням відповідальних осіб та термінів виконання.

2. Складання плану виконання робіт, що дозволить контролювати процес і вчасно коригувати дії.

3. Ефективне використання людських, матеріальних та фінансових ресурсів для досягнення поставлених цілей.

4. Застосування сучасних технологій і обладнання для зменшення негативного впливу на лісові екосистеми.

5. Висадка саджанців лісових порід для відновлення зрубаних або пошкоджених лісів.

6. Проведення заходів з догляду за молодняками.

7. Підвищення рівня охорони лісів та посилення відповідальності за незаконні дії.

8. Регулярний контроль за станом лісових екосистем та ефективністю виконання заходів.

9. Аналіз отриманих результатів та внесення необхідних корективів у плани.

10. Взаємодія з місцевими громадами, а саме залучення місцевих громад до участі у лісогосподарських заходах.

11. Використання сучасних наукових знань та технологій.

Досягнення завдань, визначених в оперативних планах лісового господарства є складним і багатогранним процесом, який вимагає комплексного підходу та залучення різноманітних ресурсів.

Відсутність державного фінансування в лісовій галузі є серйозною проблемою, яка потребує негайного вирішення.

Виробничо-господарська діяльність Димерського надлісництва включає лісозаготівлю, лісовідновлення та ведення мисливського господарства, надає послуги по перевезенню лісоматеріалів та рекреаційні послуги.

Основною лісозаготівельною лісопродукцією є:

- круглі лісоматеріали (хвойних, листяних порід),

- дров'яна деревина промислового використання (хвойних, листяних порід),

- дров'яна деревина непромислового використання (хвойних, листяних

порід) 3 групи.

Заготівля харчових продуктів лісу і лікарської сировини проводиться в основному місцевим населенням для власних потреб.

Димерське надлісництво співпрацює з місцевими територіальними громадами із залученням зацікавлених сторін (під час проведення базового лісовпорядкування) визначає перелік деревинних та недеревинних ресурсів і послуг екосистем, які можуть посилювати та диверсифікувати місцеву економіку.

Ці дані використовується для формування виробничо-господарських планів, на основі якого складаються заяви (декларації) стосовно збереження та /або посилення послуг екосистем.

Цей процес контролюється головними спеціалістами Димерського надлісництва.

Для економічного потенціалу Житомирської області ліси мають надзвичайно важливе значення. Ліси використовують як ресурсний матеріал для розвитку різних галузей економіки, створюють придатні умови для життя людини. Лісові ресурси — це і деревина, і технічна сировина, і харчові та кормові ресурси. Важливого значення набувають ліси як засіб охорони навколишнього середовища. Завдяки захисним властивостям ліси сприяють поліпшенню водного режиму територій, підвищенню врожайності сільськогосподарських культур.

У сукупності з іншими природними ресурсами лісові ресурси являють собою складову частину продуктивних сил країни безпосередньо беруть участь в економічному розвитку, у забезпеченні соціальних потреб суспільства, виступають одночасно як засіб виробництва, предмет і продукт праці.

2.1.4. Залученість в місцеву економіку

Виробничо-господарська діяльність Димерського надлісництва включає лісозаготівлю, надає послуги по перевезенню лісоматеріалів лісовідновлення, ведення мисливського господарства, використання продуктів НДЛП, та рекреаційні послуги.

Основною лісозаготівельною продукцією на 2026 рік є:

- круглі лісоматеріали (хвойних, листяних порід),
- дров'яна деревина промислового використання (хвойних, листяних порід),
- дров'яна деревина непромислового використання (хвойних, листяних порід) 3 групи.

Заготівля не деревної лісопродукції планується у вигляді грибів та ягід третіми зацікавленими сторонами згідно їхніх заявок.

Суб'єкти, що розташовані на межах території надлісництва та поруч з ним, які зацікавлені в цій продукції наводиться в (додаток 3)

Димерське надлісництво співпрацює з місцевими територіальними громадами із залученням зацікавлених сторін (під час проведення базового лісовпорядкування) визначає перелік деревинних та недеревинних ресурсів і послуг екосистем, які можуть посилювати та диверсифікувати місцеву економіку.

Розділ 3. «Характеристика лісових ресурсів»

Згідно матеріалів базового лісовпорядкування 2014 року, площа лісових земельних ділянок, в межах категорій лісів розподіляються наступним чином:

Таблиця 1

№ п.п.	Категорії лісів	Площа лісових ділянок	
		га	%
	Усього лісів:	58341,2	100
1	Ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення, у тому числі:	6978,3	12,0
	- заповідні урочища	0	0
	- заказники	6978,3	12,0
	- пам'ятки природи	0	0
2	Рекреаційно-оздоровчі ліси, у тому числі:	38368,2	65,8
	- лісопаркова частина лісів зелених зон	17426,0	29,9
	- лісогосподарська частина лісів зелених зон	20942,2	35,9
3	Захисні ліси, у тому числі:	3679	6,3
	- ліси проти ерозійні	0	0
	- ліси вздовж смуг відведення автомобільних доріг	0	0
	- ліси вздовж річок, навколо озер, водоймищ та інших водних об'єктів	3679	6,3
4	Експлуатаційні ліси	9315,7	16,0

Розподіл площ вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок за групами порід і групами віку.

Порода	Всього, га	Розподіл площі деревостанів по групах віку, га			
		Молодняки	Середньо-вікові	Пристигаючі	Стиглі і перест.
Разом:	54830,6	12264,2	26351	10438,9	5776,5
хвойні	39728,4	10343,8	19375,4	7893,1	2116,1
твердолистяні	3249,2	418,7	1975,9	630,2	224,4
м'яколистяні	11707,3	1496,8	4981,6	1890,3	3338,6
інші	14	4,9	18,1	25,3	97,4

Переважають по площі хвойні насадження (72,5%), із яких молодняки - 22,4%, середньовікові - 48%, пристигаючі - 19,1%, стиглі та перестійні 10,5%.

Для оцінки стану лісових ресурсів використовують такі показники, як лісистість території та питомі запаси деревини на душу населення.

Відсоток лісистості в зоні розташування Димерського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» 28,4% вища від середнього показника Київської області (20,4%) на 8,0 відсотків.

Існуючий поділ площі на категорії лісів відповідає господарському значенню, природним та економічним умовам району розташування Димерського надлісництва.

3.1.1. Особливості ландшафту

Територія надлісництва по характеру рельєфа являє собою слабкохвилову рівнину з загальним невеликим нахилом на північно-східний напрямок з наявністю невеликих холмів та незначних впадин, зв'язаних з діями льодовикових вод і нерівностей льодовикових відкладень.

3.1.2. Економічні аспекти

Димерське надлісництво має визначені продукти і вигоди, які продукуються і є доступними для виробництва іншим. (Перед початком кварталу заповнюється біржовий інформаційний бюлетень для аукціону, де є перелік запропонованої продукції.) Також є перелік зацікавлених сторін, які отримують вигоду від господарювання надлісництва - послуги перевезення, заготівлі тощо.

Димерське надлісництво планує отримання економічного ефекту від деревної продукції (в розрізі сортиментів).

Щодо продуктів НДЛПн є планується над лісництвом заготівля даної продукції.

3.1.3. Диверсифікація діяльності

При плануванні діяльності надлісництва, спрямованої на розширення джерел прибутків, економічного сталого розвитку, планується на 2026 рік диверсифікація діяльності у розрізі заготівлі інших лісотвірних порід. Враховуючи специфіку регіону основними лісотвірними породами надлісництва становлять: сосна, береза, вільха, осика та дуб звичайний.

Для збільшення прибутку планується розширення асортименту порід (акація, граба, дуба червоного) забезпечуючи таким чином, задовільний санітарний стан насаджень.

Планується розширити асортимент продукції недревних лісових ресурсів зокрема збільшенням заготівлі лісових ягід за рахунок залучення зацікавлених сторін та сплати ними податків у місцевий бюджет.

Планування рекреаційної і туристичної діяльності, зокрема удосконалення дійсних рекреаційних зон та створення нових рекреаційних зон для зменшення антропогенного навантаження.

Розділ 4. «Екологічність»

4.1.1. Виявлення та картування

План виявлення та управління ОЦЗЛ по Димерському надлісництву

№ п\п	Зміст роботи	Виконавці	Заходи щодо охорони ОЦЗ
1	Обстеження лісових масивів на предмет виявлення ОЦЗ	Спеціалісти надлісництва, лісничі, зацікавлені сторони	В разі виявлення нанести на карту та включення в існуючий перелік ділянок ОЦЗ
2	Проводити обстеження природо-заповідного фонду, постійних лісонасіневих ділянок	Спеціалісти надлісництва, лісничі, зацікавлені сторони	В разі виявлення нанести на карту та включення в існуючий перелік ділянок ОЦЗ
3	Проводити консультації з мисливськими господарствами по виявленню територій які є ключовими місцями тимчасової	лісничі, зацікавлені сторони	На виявлених територіях не проводити лісгосподарські заходи в «період тиші»
4	Проводити консультації з місцевими громадами по виявленню лісових територіях, що є визначальними для задоволення основних	Спеціалісти надлісництва, лісничі, зацікавлені сторони	В разі виявлення нанести на карту та включення в існуючий перелік ділянок ОЦЗ
5	Проводити консультації з місцевими громадами по виявленню лісових територіях, що є визначальними для традиційної культурної ідентичності місцевих громад.	Спеціалісти надлісництва, лісничі, зацікавлені сторони	В разі виявлення нанести на карту та включення в існуючий перелік ділянок ОЦЗ

На території Димерського надлісництва виділені охороняються ліси високої природо-охоронної цінності (ОЦЗ).

Площі лісів високої природоохоронної цінності			
№ пп	Тип лісів високої природоохоронної цінності (ОЦЗ)	Площа, га	Режим лісокористування
1	ОЦЗ1: Видове біорозманіття. Концентрації біологічного різноманіття, включаючи ендемічні, рідкісні види та види що знаходяться під загрозою, або зникають, які є суттєвими на світлому, регіональному або національному рівнях.	8045,91	Обмежений режим лісокористування

2	ОЦЗ3:Екосистеми та місця проживання. Рідкісні й такі,що перебувають підзагрозою або зникають екосистеми,оселища або рефугіуми.	385,2	РГК заборонено
3	ОЦЗ4:Критичні послуги екосистем. Основні послуги екосистем у критичних ситуаціях, включно із захистом водозборів і запобігання мерозії вразливих ґрунтів і схилів.	2326,1	РГК заборонено
4	ОЦЗ6:Культурні цінності. Ділянки, ресурси, оселища та ландшафти світового або національного культурного, археологічного або історичного значення та/або критичної культурної, екологічної, економічної чи релігійної/священної важливості для традиційних культур місцевих громад або тубільних народів, визначені шляхом залучення цих місцевих громад або тубільних народів.	8,47	Обмежений режим лісокористування
Всього ОЦЗ		10765,68	

і зазначені категорії ОЦЗ нанесені та відображаються на картографічних матеріалах «Геопортал ліси України» Окрім ОЦЗ і репрезентативних ділянок екосистем, підприємство в процесі планування, відводу та таксації лісоосік виділяє наступні ключові об'єкти (окремі дерева і групи дерев, які представляють цінність для збереження біорізноманіття), а саме ключові об'єкти:

1. Дерева і групи дерев важливі для фауни.
2. Дерева, які рідко зустрічаються в насадженні, або мають кормову цінність для фауни.

4.1.2 Режим охорони

При плануванні та діяльності Димерське надлісництво враховує режим охорони дикої флори та фауни всіх природному середовищ існування (рідкісних і тих що перебувають під загрозою видів) враховуючи найбільш доступну інформацію про це, а саме: Червона книга України, Бернська Конвенція, Резолюція №4 та №6, Боннська Конвенція, Зелена книга України.

План
виявлення і взяття під охорону рідкісних і зникаючих видів рослин і тварин

№ п /	Назва заходу щодо виявлення та взяття під охорону рідкісних і зникаючих видів	Заходи щодо охорони рідкісних і зникаючих видів	Хто проводить
1	Виявлення рідкісних і зникаючих видів флори і фауни та їх моніторинг і охорона	Вилучення ділянок з фонду суцільних рубок головного користування, створення охоронних зон навколо гнізд, заборона проведення заходів з підвищеним шумом у період сезону тиші	Спеціалісти надлісництва, зацікавлені сторони, волонтери.
2	Проведення обстеження земельних лісових ділянок при відводах і таксації лісосік рубок головного користування та рубок формування і оздоровлення лісів - на 2027 рік. При виявленні, виділяються ключові біотопи і об'єкти, згідно переліку ключових біотопів та об'єктів та їх опису.	Збереження ключових біотопів і об'єктів. При виявленні гнізда (діаметром 0,4м і більше), яке заселене по визначенню спеціаліста, навколо гнізда виділяється охоронна зона	Спеціалісти надлісництва, зацікавлені сторони, волонтери
3	Проведення картування місць зростання та мешкання популяцій рідкісних та зникаючих видів флори і фауни для забезпечення їх збереження при здійсненні господарської діяльності	На картах-схемах по лісництвах наносяться рідкісні та зникаючі види і біотопи	Спеціалісти надлісництв зацікавлені сторони, волонтери.
4	Залучення зацікавлених сторін та науковців до виявлення рідкісних та зникаючих видів рослин і тварин	Проведення консультацій, спільні обстеження лісових масивів	Керівництво надлісництва
5	Публікація матеріалів в ЗМІ та на сайті підприємства	Колективне обговорення матеріалів для публікацій	Спеціалісти надлісництва

Рішенням Київської обласної ради від 07.02.2012 р. №285-15-VI затверджено «Список рідкісних, зникаючих видів рослин і грибів, які потребують охорони у Київській області».

Охорона рідкісних і зникаючих видів рослин і грибів занесених до

даного Списку, на державному рівні забезпечується шляхом проведенні наступних заходів:

- встановлення особливого правового статусу, заборона або обмеження їх використання;
- врахування вимог щодо їх охорони під час розробки нормативних актів місцевого рівня;
- системна робота щодо виявлення місць їх зростання, проведення постійного спостереження за станом популяцій;
- пріоритетного створення на територіях їх зростання системи заповідних та інших об'єктів, що мають статус особливо охоронних;
- створення банків генофонду, розведення у спеціальних умовах (розсадниках, ботанічних садах, дендропарках тощо);
- врахування спеціальних вимог щодо охорони під час розміщення продуктивних сил, ведення господарської діяльності, вирішенні питань відведення земельних ділянок, розробки проектної та проектно-планової документації, екологічної експертизи.

Обов'язки по веденню Списку покладені на Департамент екології та природних ресурсів Київської ОДА.

Розділ 5. «Природоохоронні заходи»

5.1.1. Збереження біорізноманіття

Основними господарськими заходами, що заплановані в ОЦЗ є:

- Рубки догляду.
- Вибіркові санітарні рубки.
- Протипожежні заходи.
- Сприяння природному поновленню.

Особливостями проведення лісгосподарських заходів в ОЦЗ є:

- Під час проведення рубок догляду зберігається природне поновлення цінних видів, особливо коли йому загрожує небезпека витіснення іншими видами.

- Методи та способи проведення рубок догляду мають забезпечувати мінімальне порушення лісового середовища й дерев, що залишаються.

Комплекс природоохоронних заходів запланованих на 2026 рік.

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Місце розташування, обсяги, тощо.
1	2	3
<i>1. У сфері поводження з відходами</i>		
1.1	Поновити договори із спеціалізованими організаціями на вивезення і передачу відходів для подальшої утилізації	<i>Лісництва</i>

1.2.	Адміністративні перевірки підрозділів підприємства та підрядників щодо дотримання ними санітарних умов в лісах та на виробничих територіях	<i>Всі підрозділи, при проведенні комплексних ревізій і цільових перевірок, під час контролю інших заходів та об'єктів.</i>
2. Охорона водних ресурсів		
2.1.	Забезпечити наявність достатньої кількості абсорбентів для видалення проливів нафтопродуктів в разі їх утворення.	<i>Лісництва. Постійно.</i>
3. Охорона атмосферного повітря.		
3.1	Здійснювати контроль токсичності відпрацьованих газів всього наявного транспорту	<i>Лісництва. Один раз в рік.</i>
4. У сфері ведення лісового господарства і використання лісових ресурсів.		
4.1	Дотримання Проекту організації і розвитку лісового господарства, як системи заходів, спрямованих на забезпечення ефективної охорони і захисту, раціональне використання, підвищення продуктивності лісів і їх відтворення, оцінку лісових ресурсів та моніторингу.	<i>Лісовий фонд « філії », площею 61364,7 га, всі виробничі та адміністративні підрозділи.</i>
4.1. 1	Проведення аудиту лісової сертифікації, як добровільної ініціативи, спрямованої на забезпечення підтвердження відповідності ведення лісового господарства на підприємстві, вимогам відповідних міжнародних стандартів (Принципам і Критеріям FSC)	
4.2.	Раціональне використання лісових ресурсів за рахунок їх комплексного використання (створення та формування змішаних за складом високопродуктивних, корінних деревостанів тощо)	
4.3.	Проведення рубок формування та оздоровлення лісів, направлених на поліпшення породного складу і якості лісів та підвищення їх продуктивності.	<i>2540 га</i>
4.4.	Відновлення лісів.	<i>230,0 га</i>
4.5.	Охорона лісів від пожеж, шкідників та хвороб	<i>на всій площі філії</i>
4.6.	Ремонт і утримання доріг лісогосподарського призначення та інші допоміжні лісогосподарські роботи	<i>12 км.</i>
4.7.	Перед проведенням лісогосподарських і	<i>Всі підрозділи</i>

	лісозаготівельних робіт проводити оцінку потенціального впливу на навколишнє природне середовище (ОВНС)	
4.8	При проведенні лісогосподарських і лісозаготівельних робіт дотримуватись заходів щодо запобігання або зменшення негативного впливу на навколишнє середовище, відображених в Акті ОВНС та інших нормативних документах.	<i>Всі підрозділи</i>
4.9	З метою збереження біорізноманіття, продовжувати виявляти особливі цінності для збереження та лишати ключові біотопи і об'єкти при проведенні лісосічних робіт.	<i>Всі підрозділи</i>

План виявлення і взяття під охорону особливих цінностей для збереження

№ пп	Назва заходу щодо виявлення та взяття під охорону особливо цінних для збереження лісів.	Заходи щодо охорони особливо цінних для збереження лісів.	Хто проводить
1	Проведення консультацій з зацікавленими сторонами щодо визначення розташування відтворювальних ділянок мисливських господарств на території підприємства.	Оголошення «режиму тиші» та обмеження господарської діяльності в період з 01.04. по 15.06.	Спеціалісти філії, надлісництва зацікавлені сторони
2	З метою збереження біорізноманіття, продовжувати виявляти ліси високої природоохоронної цінності та залишати ключові біотопи і об'єкти при проведенні лісосічних робіт.	Ідентифікація ОЦЗ та встановлення режиму охорони	Спеціалісти філії, надлісництва зацікавлені сторони
3	Проведення обстеження земельних лісових ділянок при проведенні безперервного лісовпорядкування, відводах і таксації лісосік рубок головного користування та рубок формування і оздоровлення лісів - (протягом року). При виявленні, виділяються ОЦЗ.	Ідентифікація ОЦЗ та встановлення режиму охорони.	Спеціалісти філії, надлісництва лісничі, зацікавлені сторони
4	Проведення картування ОЦЗ для забезпечення їх збереження при здійсненні господарської діяльності;	На картах-схемах по лісництвах наносяться ОЦЗ	Спеціалісти філії, надлісництва

5	Залучення зацікавлених сторін та науковців до виявлення ОЦЗ протягом року.		Адміністрація філії, надлісництва
---	--	--	-----------------------------------

5.1.2. Охорона раритетних видів

Проведення навчання з персоналом філії та підрядних організацій щодо запобігання збору, полюванню чи відлову рідкісних видів та видів, що перебувають під загрозою, та їх оселищ.

Проведення обстеження земельних лісових ділянок при відводах і таксації лісосік рубок головного користування та рубок поліпшення якісного складу лісів.

При виявленні, виділяти ключові біотопи і об'єкти біорізноманіття, згідно переліку ключових біотопів та об'єктів біорізноманіття та їх опису.

Проведення картування місць зростання та мешкання популяцій рідкісних та зникаючих видів флори і фауни для забезпечення їх збереження при здійсненні господарської діяльності.

При лісозаготівлях дотримання календарних строків проведення заходів (режиму тиші) та безпечних для довкілля технологічних процесів, режиму охорони.

Контроль лісництв за дотриманням працюючих в лісі природоохоронних вимог, проведення рейдів.

Інформування громадськості та зацікавлених сторін про наявність рідкісних видів та видів, що перебувають під загрозою, та оселищ, встановлених режимів охорони.

Залучення зацікавлених сторін та науковців до виявлення рідкісних та зникаючих видів рослин і тварин.

Перелік Червонокнижних видів виявлених в межах Димерського надлісництва

Занесені до європейського Червоного списку:

Козельці українські – *Tragopogon ucrainicus* Artemcz. (рідкісний вид)

Рослини занесені до Червоної книги України:

Ведмежа цибуля (черемша) - *Allium ursinum*;

Зозулині черевички справжні - *Cypripedium calceolus* L

Коручка чемерниковидна - *Euphrasia helleborine*

Пальчатокорінник м'ясочервоний - *Dactylorhiza incarnata* (L.)

Пальчатокорінник травневий - *Dactylorhiza majalis*

Любка дволиста - *Platanthera bifolia*

Сальвінія плаваюча або Сальвінія плавуча - *Salvinia natans*

Верба розмаринолиста - *Salix rosmarinifolia* (рідкісний вид, занесений до Списків рідкісних рослин Закарпатської та Сумської областей України)

Булатка довголиста - *Cephalanthera longifolia* (L.) Fritsch.

Гніздівка звичайна - *Neottia nidus-avis* (L.) Rich.

Лілія лісова - *Lilium martagon*

Півники угорські - *Iris hungarica*

Пальчатокорінник Фукса - *Dactylorhiza fuchsii* .

Фауна
Занесені до Червоної книги України:

Дозорець-імператор - *Anax imperator*
Кордулегастер кільчастий - *Cordulegaster boltonii*
Стрічкарка велика червона - *Catocala dilecta*
Стрічкарка блакитна - *Catocala fraxini*
Джміль яскравий - *Bombus pomorum*
Косатець Махаон - *Papilio machaon*
Вусач пахучий мускусний - *Aromia moschata*
Вечірниця дозріла, або руда - *Nyctalus noctula*
Вухань звичайний, Вухань бурий - *Plecotus auritus*
Нічниця водяна або нічниця Добантона - *Myotis daubentonii*
Мідянка звичайна - *Coronella austriaca*
Горностай (лат. *Mustela erminea*)
Лось звичайний або європейський - *Alces alces*
Рись звичайна або Рись євразійська - *Lynx lynx*
Сова болотяна - *Asio flammeus*
Підорлик малий - *Aquila pomarina*
Шуліка чорний - *Milvus migrans*
Шуліка рудий - *Milvus milvus*
Орлан-білохвіст - *Haliaeetus albicilla*
Тетерук - *Tetrao tetrix*
Лелека чорний - *Ciconia nigra*
Журавель сирій - *Grus grus*
Зміїд, красун - *Circaetus gallicus*
Жук-олень, або рогаць звичайний- (*Lucanus cervus*)

Перебувають під охороною міжнародної Червоної книги (МСОП):

Жаба прудка - *Rana dalmatina*
Нічниця ставкова, лилик ставковий - *Myotis dasycneme*
Тритон гребінчастий або гребенястий - *Triturus cristatus*
Кумка жовточерева - *Bombina variegata*
Кумка червоночерева - *Bombina bombina*
Райка деревна, або звичайна - *Hyla arborea*
Часничиця звичайна, або землянка звичайна - *Pelobates fuscus*
Ропуха зелена - *Pseudepidalea viridis*
Жаба гостроморда - *Rana arvalis*
Сова вухата - *Asio otus* (з найменшим ризиком)
Яструб великий - *Accipiter gentilis* (з найменшим ризиком, знаходиться під охороною).

Під захистом Бернської конвенції:

Ящірка прудка - *Lacerta agilis* (вважається зникаючим видом, в Україні є численним видом)

Болотна черепаха європейська - *Emys orbicularis*

Канюк звичайний - *Buteo buteo*

Жовна чорна, або дятел чорний - *Dryocopus martius*

Кропив'янка рябогруда, славка яструбина - *Sylvia nisoria*

Сорокопуд терновий, або сорокопуд-жулан - *Lanius collurio*

Куниця кам'яна, або куна хатня, або біло душка - *Martes foina*

Норка - *Lutreola*

Тхір чорний - *Mustela putorius*

На території Димерського надлісництва виділені і охороняються особливо цінні для збереження ліси (ОЦЗ), загальна площа яких складає 8045,91 га, на яких щорічно проводиться моніторинг стану.

Охорона видів рослин і грибів занесених до списку, на державному рівні забезпечується шляхом заходів:

- Установка особливого правового статусу,
- Заборона або обмеження їх використання,
- врахування вимог щодо їх охорони під час розробки нормативних актів місцевого рівня,
- системна робота щодо виявлення місць їх зростання, проведення постійного спостереження за станом популяцій, пріоритетного створення на територіях, де вони зростають системи заповідних та інших об'єктів, що особливо охороняються,
- урахування спеціальних вимог щодо охорони під час розміщення продуктивних сил, ведення господарської діяльності, вирішенні питань відведення земельних ділянок, розробки проектної та проектно-планувальної документації, екологічної експертизи.

5.1.3. Водоохоронні зони

- Утримування площадки для миття техніки в належному стані.
- Забезпечення наявності достатньої кількості абсорбентів для видалення проливів нафтопродуктів в разі їх утворення.
- Напрямок трельовання, створенні мін смуг розміщується вздовж схилів.
- Дотримання режиму охорони при плануванні рубок (рубки головного користування заборонені).

5.1.4. Грунтозахисні заходи

Нарозвиток ґрунтового покриву досліджених ділянок Димерського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» вплинули помірно-континентальний клімат, низовинний рельєф Полісся, переважно хвойні та мішано-лісові рослинні комплекси, а також водно-льодовикові, алювіальні та давньоалювіальні відклади. В межах території дослідження сформувались дерново-підзолисті, дернові, торф'янисто-болотні, а також сірі лісові ґрунти.

Найбільшого поширення в межах лісових ділянок надлісництва отримали

дерново-підзолисті ґрунти, що сформувались під мішаними і сосновими лісами в умовах застійно-промивного типу водного режиму. Клімат з достатнім зволоженням і помірно високими температурами стимулює активну життєдіяльність ґрунтових мікроорганізмів і фауни в цих ґрунтах, що сприяє посиленому біологічному кругообігу речовин. Водночас кисла реакція ґрунтового розчину, обмежений вміст гумусу та незначна кількість загальних і доступних для рослин поживних елементів свідчать про невисокий рівень їх природної родючості.

Переважну більшість досліджених ґрунтів становлять дерново-підзолисті ґрунти. Вони формуються під покривом мішаних та соснових лісів в умовах застійно-промивного водного режиму.

Розкладання рослинних решток сприяє утворенню гумусово-акумулятивного горизонту, однак вміст гумусу є недостатнім для повноцінної нейтралізації кислотності. Підзолистий процес зумовлює вилуговування основних елементів із верхніх горизонтів, що призводить до утворення характерного освітленого підзолистого горизонту. Субстратом ґрунтоутворення виступають водно-льодовикові та давньоалювіальні відклади. Профіль цих ґрунтів характеризується чіткою морфологічною диференціацією на елювіальну (верхню) та ілювіальну (нижню) частини.

В 2025 році виконано комплекс польових, лабораторних та аналітичних робіт з оцінки впливу діяльності (ОВД) Димерського надлісництва на ґрунтовий покрив. З цією метою було закладено ґрунтові розрізи, проведений опис ґрунтових профілів та їх фотофіксація, за генетичними горизонтами відібрані зразки ґрунту, для подальшого лабораторного дослідження. У польових умовах, визначалась наявність проявів ерозійних процесів та ризику виникнення чи поширення їх після проведення лісорубних робіт, визначений ступінь еродованості ґрунтового профілю кожного розрізу. За генетичними горизонтами визначена ущільненість, та твердість, які безпосередньо впливають на водопроникність у глиб профілю та вологоємність кожного горизонту, а в цілому формують водно-фізичні властивості, типу та підтипу ґрунту. Всі ґрунтові розрізи мають географічні координати, що дає змогу проводити поточний та періодичний моніторинг стану ґрунтового покриття, та своєчасно запроваджувати протиерозійні заходи.

У межах обстеженої території невиявлено явних пошкоджень ґрунтового покриття та проявів процесів його деградації, обумовлених проведенням лісогосподарських робіт. Шар лісової підстилки, розвинута підлісна рослинність захищають поверхню ґрунту від проявів ерозійних процесів.

Лісозаготівельні роботи плануються проводити способами, які виключають або обмежують негативний вплив надокілля та лісовідновлення. На кожну лісосіку видається лісорубний квиток, який дає право на заготівлю деревини. У лісорубних квитках зазначається спосіб рубки і очищення лісосіки, наявність підросту, насінників, ключових біотопів та об'єктів, які повинні бути збережені під час розробки лісосіки.

Лісосіки всіх видів рубок передаються підряднику в розробку по акту. На кожну лісосіку до початку її розробки складається технологічна карта, яка з врахуванням конкретних умов відображає лісівничі та організаційні вимоги до

виконання робіт. Технологічна карта вміщує, зокрема, перелік підготовчих робіт, визначає схему розробки лісосіки з нанесення на ній виробничих об'єктів, устаткування, шляхів, волоків, способи виконання лісозаготівельних операцій (валка, обрубка сучків, розрізування стовбурів на сортименти, їх сортування і трелювання, штабелювання, навантаження і вивезення деревини, очищення місць рубок), черговість розробки пасік, передбачає заходи щодо охорони праці та природоохоронні заходи (запобігання ерозії ґрунтів, збереження ключових біотопів і об'єктів тощо).

До технологічної карти додається Акт обстеження даної ділянки, в якому вказані заплановані заходи щодо мінімізації негативного впливу рубки на навколишнє природне середовище.

Рубка стиглого лісу, - це збір лісового врожаю, що в лісівничій науці трактується як перша фаза лісовідновлення. Виходячи із конкретних умов зростання на ділянці, де проводяться вирубки стиглого лісу, в залежності від прийнятого рішення щодо лісовідновлення, планується застосовувати відповідну систему рубання.

Лісозаготівельні роботи плануються проводити способами, які виключають або обмежують негативний вплив на довкілля та лісовідновлення. На кожному лісосіку видається лісорубний квиток, який дає право на заготівлю деревини. У лісорубних квитках зазначається спосіб рубки і очищення лісосіки, наявність підросту, насінників, ключових біотопів та об'єктів, які повинні бути збережені під час розробки лісосіки.

Лісосіки всіх видів рубок передаються підряднику в розробку по акту. На кожному лісосіку до початку її розробки складається технологічна карта, яка з врахуванням конкретних умов відображає лісівничі та організаційні вимоги до виконання робіт. Технологічна карта вміщує, зокрема, перелік підготовчих робіт, визначає схему розробки лісосіки з нанесення на ній виробничих об'єктів, устаткування, шляхів, волоків, способи виконання лісозаготівельних операцій (валка, обрубка сучків, розрізування стовбурів на сортименти, їх сортування і трелювання, штабелювання, навантаження і вивезення деревини, очищення місць рубок), черговість розробки пасік, передбачає заходи щодо охорони праці та природоохоронні заходи (запобігання ерозії ґрунтів, збереження ключових біотопів і об'єктів тощо). До технологічної карти додається Акт обстеження даної ділянки, в якому вказані заплановані заходи щодо мінімізації негативного впливу рубки на навколишнє природне середовище (ОВНС).

Під час проведення підготовчих робіт на лісосіці та на відстані 50 метрів за межею лісосіки по її периметру, вздовж лісовозних доріг та діючих трелювальних шляхів, в радіусі 50 метрів від місць розміщення обігрівального приміщення, верхніх складів, місць розміщення техніки та паливно-мастильних матеріалів звалюють усі намічені небезпечні дерева.

Облаштовуються місця для обігріву та відпочинку, встановлюються попереджувачі знаки безпеки на стежках та дорогах, які проходять через лісосіку.

Підготовчі роботи проводить бригада, що виконує основні лісосічні операції.

Всі лісосічні роботи виконуються лише відповідно з вимогами карти технологічного процесу розробки лісосік.

Чинники, які впливають на вибір лісозаготівельної техніки і обладнання наступні:

*технологія лісозаготівель, яка включає і спосіб заготівлі деревини (хлистовий чи

- сортиментний),
- *площалісосіки,
- *об'єм стовбура і запас деревини на лісосіці,
- *розташування, ґрунти і рельєф,
- *відстань трельовання і вивезення деревини,
- *спосіб очищення лісосік від порубкових решток.

На лісосічних роботах впроваджена бригадна форма праці. Бригада, оснащена засобами індивідуального захисту, та спеціальним спорядженням, виконує весь комплекс робіт від звалювання до очисткі лісосіки від порубкових залишків. Виконану роботу приймає майстер лісу даної ділянки.

Наділництво використовує електронний облік деревини та перехід на європейську систему стандартизації.

Одночасно із заготівлею деревини та після її закінчення проводиться очищення лісосіки від порубкових залишків.

В залежності від лісорослинних умов і вимог лісовідновлення

*застосовуються такі способи очищення лісосік:

*збирання порубкових решток у купитавали для перегнивання в місці рубки,

*збирання порубкових решток у купитавали наступним їх спалюванням.

*Спалювання забороняється проводити в пожежно-небезпечний період.

5.1.5. Оцінка впливу на довкілля (ОВД)

При розробці методик та механізмів оцінювання, визначення об'єктів оцінювання та ризиків, відповідно FSC національного стандарту системи ведення лісового господарства для України (FSC-STD-UKR-01-2019 V1-0;)

Відповідно до «ІНСТРУКЦІЇ з оцінки впливу діяльності філії на цінності довкілля та ОЦЗ», яка затверджена та діє на філії, проведено попередню оцінку впливу планованої діяльності на природні ресурси та ОЦЗ. Можливих негативних впливів не виявлено.

Розроблені на надлісництві заходи та комплекс нормативів з інструкціями достатні для того, щоб виключити негативні прояви на соціальне становище, умови праці чи доходи як власних працівників, так і громад.

Розділ 6. «План господарських заходів»

6.1.1. Розрахунок лісосіки

Розрахунок лісосіки - щорічна, науково обґрунтована норма заготівлі деревини в порядку рубок головного користування, яка обраховується та затверджується для кожного власника, постійного користувача лісами по категоріях лісів в розрізі порід, виходячи з принципів безперервності використання лісових ресурсів.

Розрахунок лісосіки рубок головного користування по Димерського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» обрахована Українським державним проектним лісовпорядним виробничим об'єднанням ВО «УКРДЕРЖЛІСПРОЕКТ» згідно Методики визначення розрахункової лісосіки, погодженої з Міністерством екології та природних ресурсів України від 11 вересня 2000 року та затвердженої наказом Держкомлісгоспу України від 14.09.2000 р. №105.

Розрахунок лісосіки прийнята лісовпорядною нарадою та затверджена наказом Міністерства енергетики та захисту довкілля України

від 25.11.2020 року № 304 та 20.11.2020 року № 286 в розмірі 77.65 тис.м³ ліквідної деревини, в тому числі по господарствах:

- хвойне – 62.13 тис. м³
в т.ч. соснова – 61,75 тис.м³,
ялинова – 0,38 тис.м³,
- твердолистяне – 2,03 тис.м³
в т.ч. дубова – 2.03 тис.м³,
- м'яколистяне – 13.49 тис. м³
в т. ч. березова – 5.98 тис. м³,
осикова – 0,5 тис. м³,
чорновільхова – 7.01 тис. м³.

Розрахункова лісосіка по категоріях лісів:

- рекреаційно - оздоровчі ліси - 47,66 тис.м³
- захисні ліси - 0,72 тис.м³
- експлуатаційні ліси - 29,27 тис.м³

Пропозиції та відповідні дані щодо розрахункової лісосіки по категоріях лісів в розрізі панівних порід підготовлені лісовпорядною організацією ВО «УКРДЕРЖЛІСПРО ЕКТ».

Експлуатаційний фонд лісовпорядкуванням виявлений на площі 9315,7 га із стовбурним запасом 940,71 тис. м³

Порівняльна характеристика обсягів головного користування
запас - тис.м³

Показники	Усього	в т.ч. по господарствах		
		хвой	твердолист	м'яколистя
1. Щорічна розрахункова лісосіка	77,65	62,13	2,03	13,49
1.1 Встановлена лісовпорядкуванням на новий ревізійний період	77,65	62,13	2,03	13,49
1.2 Встановлена при попередньому лісовпорядкуванні	75,66	60,35	2,03	14,02
1.3 Діюча на рік лісовпорядкування	77,65	62,13	2,03	13,49
2. Фактичний відпуск деревини за 2025 рік	35,4	29,8	1,2	4,4
3. План відпуску деревини на 2026 рік	41,8	35,5	1,2	5,1

Розміщення рубок головного користування проведено з урахуванням наявного експлуатаційного фонду по лісництвах, стану насаджень і схеми існуючої дорожньої мережі.

При територіальному розміщенні лісосік дотримано встановлені

Правилами рубок ширина, довжина, площа, спосіб і термін примикання лісосік, напрямок рубки і кількість зрубів у кварталі.

Заготівля деревини та її вивезення на 2026 рік планується у не повній відповідності з розрахунковою лісосікою в зв'язку з відсутністю в повному об'ємі ділянок котрі відповідають усім критеріям передбачених Правилами рубок головного користування.

6.1.2. План рубок формування і оздоровлення лісів та інших рубок

Плани рубок догляду по Димерському надлісництву.

Запроектовано ВО "Укрдержліспроєкт"			Планування фактичного відпуску на рік		
	га	м3		га	м3
Освітлення	267	1200	Освітлення	267	1869
Прочищення	327	3090	Прочищення	327	3924
Проріджування	331	6850	Проріджування	331	8275
Прохідна	1616	97670	Прохідна	1616	89940
Всього	2541	108810	Всього	2541	104008

Плани санітарно оздоровчих заходів Димерському надлісництву.

Вид	га	м3
Вибірково санітарна рубка	1550	41000
Суцільно санітарна рубка	50	9900
Всього	1600	50,9

6.1.3. Лісовідновлення та лісорозведення
Заплановані площі лісовідновлення та лісорозведення у поточному році
наведено у таблиці

Найменування робіт, заходів	Одиниці виміру	Разом
Відновлення лісів на землях, наданих у постійне користування		
Садіння і висівання лісу, усього	га	230
У тому числі: садіння лісу	га	230
висівання	га	-
Природне поновлення всього	га	5
У тому числі: сприяння природному поновленню	га	5
Догляд за природним поновленням в переводі на однократний	га	-
Догляд за лісовими культурами в переводі на однократний	га	600
Доповнення лісових культур	га	150
Обробіток ґрунту під лісові культури, усього	га	241,5
Заготівля лісового насіння	кг	6180
У тому числі: дуба звичайного	кг	6000
інші	кг	150
Вирощування садивного матеріалу в розсадниках, усього	га	1
	тис.шт	2600
Вирощування саджанців	га	
	тис.шт	
Лісорозведення на землях, наданих у постійне користування		
Садіння і висівання лісу, усього	га	-
У тому числі: садіння лісу	га	-
Висівання	га	-
Догляд за природним поновленням	га	-
Догляд за лісовими культурами в переводі на однократний	га	-
Доповнення лісових культур	га	-

Запроектовані основні види робіт на 2026 рік та їх вплив на динаміку лісових земель.

№ п.п.	Назва запланованих на 2026р. основних лісогосподарських заходів	Обсяги робіт	
		од. вим.	Об'єм
1	Суцільні рубки (рубки головного користування (ліквідної маси))	га тис. м3	150 40,8
2	Проведення рубок формування та оздоровлення лісів і інші рубки	га тис. м3	4140 155,4
3	Створення лісових культур	га	230
4	Переведення у вкриті лісовою рослинністю землі: не зімкнуті лісові культури, природне поновлення	га га	321 21

По надлісництву підтримується динамічне стабільне вирощування посадкового матеріалу в кількості 2,6 млн. шт.

Підготовка ґрунту під посадку лісових культур проводиться механізовано тракторами МТЗ-82 та навісними агрегатами ПЛ-75-15. Лісокультурна площа проектується відповідно інструкції з лісовідтворення у відповідності проектів лісових культур.

Основними заходами щодо відтворення лісів на підприємстві є створення лісових культур. Основними лісоутворюючими породами при плануванні посадок лісових культур є: 1.сосна звичайна;2.Дуб звичайний;3.Береза повисла. План створення лісових культур на 2026 рік-230,0 га.

6.1.4. Охорона лісів від пожеж

Ступінь пожежної небезпеки території Димерського надлісництва за «Шкалою оцінки природної пожежної небезпеки ділянок лісового фонду», розробленою інститутом «Укрдержліспроект» становить 2,3 клас пожежної небезпеки.

Високий клас пожежної небезпеки обумовлений наступними чинниками:

- Значною питомою вагою вкритих лісовою рослинністю земель хвойних порід;
- перевагою молодняків та середньовікових насаджень;
- близьке розташування лісових масивів до населених пунктів;
- значне відвідування лісу туристами, відпочиваючими.

Надлісництвом планується:

1.Скласти мобілізаційно-оперативний план взаємодії на ліквідації великої лісової пожежі (взаємодія зі службами ДСНС в Київській області)

2. Забезпечити пожежний персонал засобами індивідуального захисту (ЗІЗ) (вогнетривкий одяг, шолома бокаска, окуляри, респіратори, шкіряні рукавиці, спеціальне шкіряне взуття).

3. Навчання персоналу з пожежної безпеки (навчання планується протягом усього року).

4. Навчання за курсом «Лісовий пожежник» або «Керівник гасіння лісової пожежі».

В кожному лісництві обладнані пункти зосередження протипожежного інвентаря, які постійно доукомплектовуються необхідними засобами пожежогасіння.

Для виявлення і гасіння пожеж задіяні 86 штатних працівників лісової охорони. Для цих цілей використовуються: лопати -314шт., граблі-45шт., сокири-55 шт., ранцеві оприскувачі-50шт., цистерни змінні-2шт., бензопили-13шт., пожежні рукави-1200м, переносні радіостанції-22шт., та ряд інших приладів, обладнання і інструментів.

В пожежонебезпечний період надлісництвом здійснюється чергування, згідно розроблених графіків, конторах філії і лісництв.

6.1.5. Захист лісу від шкідників і хворіб

Обсяги заходів профілактики боротьби зі шкідниками та хворобами лісу на

протязі останніх років залишаються стабільними. Планові лісозахисні заходи виконуються відповідно до завдань до плану лісозахисних роботах з метою збереження стійкості насаджень, запобіганню розвитку патологічних процесів, зменшення шкоди, що завдається шкідниками, хворобами, стихійними природними явищами.

Протягом 2026 року Димерське надлісництво планує провести лісопатологічного обстеження на підставі інвентаризації осередків шкідників хворіб лісу на площі – 18000 га.

Біологічні заходи боротьби включає в себе охорону виготовлення та розташування штучних гніздівць 300 шт. на площі 60 га.

Серед моніторингу шкідників та хворіб лісу поширена закладка постійних моніторингових пробних площ.

6.1.6. Господарська діяльність Надлісництва на забруднених радіонуклідами територіях, з урахуванням рівня їх забрудненості, у тому числі ВНП.

Із всієї площі надлісництва – 61364 га. знаходиться в зоні радіаційного забруднення. Дана щільність радіоактивного забруднення не обмежує лісгосподарську діяльність.

РОЗПОДІЛ ПЛОЩІ ЗЕМЕЛЬ ЛІСОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ЗА ЩІЛЬНІСТЮ РАДІОАКТИВНОГО ЗАБРУДНЕННЯ ҐРУНТУ ЦЕЗІЄМ-137 за станом на 01.01.2015 року

Щільність	Площа,	Номери кварталів
Зона, радіоактивного	підзона забруднення,	
га	ki/km2	

Північне лісництво

ЗА 1.01 - 2.00 1067.0 11 12 17 18 20 23 24 25 26 27
28 29 30 31 32 33 34 35 36 37
38 39 40 41

ЗБ 2.01 - 5.00 675.0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 13 14 15
19

Разом 1742.0

Гутівське лісництво

ЗА 1.01 - 2.00 1257.0 42 43 44 45 46 47 48 49 52 56
57 58 59 60 61 62 63 64 65 67
68 69 74 75

ЗБ 2.01 - 5.00 148.0 53 54 55

Разом 1405.0

Дачне лісництво

ЗА 1.01 - 2.00 1401.0 76 82 83 84 85 86 87 88 89 90
91 92 93 96 97 98 99 100 104
105 109 110 111 113

ЗБ 2.01 - 5.00 158.0 79 80 81 103 108

Разом 1559.0

Довгобродівське лісництво

ЗА 1.01 - 2.00 933.0 118 119 124 125 127 128 131
132 135 136 137 139 140 141
142 143 144 150 151 152 158
159 160

3Б 2.01 - 5.00 117.0 129 130

Разом 1050.0

Хутірське лісництво

3А 1.01 - 2.00 1287.0 165 166 167 170 171 175 176
180 181 182 184 185 186 187
188 189 190 191 192 194 196
197 202 203 204 205 209 210
211 212 213 214 215 216 217
218 219 220

3Б 2.01 - 5.00 27.0 161

Разом 1314.0

Центральне лісництво

3А 1.01 - 2.00 1233.0 221 228 229 230 231 235 236
237 238 239 240 242 243 244
245 246 247 248 249 251 252
253 254 255 256 257 258 259
262 263 264 265 266 267 268
271 274 276

3Б 2.01 - 5.00 153.0 222 223 224

Разом 1386.0

Деснянське лісництво

3А 1.01 - 2.00 1381.0 280 281 282 283 288 289 290
295 296 299 300 302 303 304
305 306 307 308 309 310 311
312 313 314 315 316 317 318
319 320 321 323 324 325 326
327 328 329 330 332 333 334
338 343

3Б 2.01 - 5.00 28.0 322

Разом 1409.0

Приморське лісництво

3А 1.01 - 2.00 1301.0 344 345 346 347 348 349 350
351 352 353 354 356 357 358
359 360 361 362 363 366 367
368 369 370 371 372 373 375
376 377 378 382 383 384 385
386 387 388 392 393 397 398
399 400 401 402 403 404 405
406 407 408

3Б 2.01 - 5.00 137.0 355 364 365 374

Разом 1438.0

Тарасівське лісництво

3А 1.01 - 2.00 1615.0 409 410 411 413 414 415 418
419 420 424 425 426 427 430
431 432 433 434 436 437 438
439 440 442 443 444 445 446
447 448 449 450 451 452 453
454 455 456 457 458 459 460
461 462 463 464 465 466 467
468 469 470 471

Разом 1615.0

Острівське лісництво

3А 1.01 - 2.00 1112.0 473 474 475 476 477 478 479
480 483 484 485 486 487 488
492 493 494 495 496 497 501
502 503 507 508 509 513 514
517 518 519 520 521 522 523
524 525 527 528 529

Разом 1112.0

Вищедубечанське лісництво

3А 1.01 - 2.00 1687.0 539 540 541 542 543 544 545
546 547 548 549 550 551 552

553 554 555 556 557 558 559
560 561 562 563 564 565 566
567 568 569 570 571 572 573
574 575 576 577 578 579 580
581 582 583 584 585 586 587
588 589 590 591 592 593 594
595 596

Разом 1687.0

Лебедівське лісництво

3А 1.01 - 2.00 1408.0 597 598 604 605 606 607 608
609 610 611 612 613 617 618
619 620 621 622 623 624 625
626 627 631 632 633 634 635
636 637 638 639 640 641 642
648 649 650 651 652 653 654
655 656 659 663

3Б 2.01 - 5.00 225.0 599 600 601 602 603 616 630
646 647

Разом 1633.0

Дубечанське лісництво

3А 1.01 - 2.00 1506.1 664 665 666 667 669 670 671
672 673 676 677 678 679 680
684 687 691 694 695 698 702
703 704 705 706 707 709 710
711 712 713 714 715 716 717
718 719 720 721 722 723 724
725 726 727 728 729 730 731

3Б 2.01 - 5.00 327.9 674 675 681 682 683 685 686
688 689 690 692 693 696 697
708

Разом 1834.0

Новосілківське лісництво

3А 1.01 - 2.00 1942.0 732 733 734 735 736 737 738
739 740 741 742 743 744 745
746 747 748 749 750 751 752
753 754 755 756 757 758 759
762 763 764 765 766 767 768
769 770 771 772 773 774 777
778 779 780 781 785 786 787
788 789 790 791 792 793 798
799 800 801 802 803 804 805
806 807 808 809 810 811

3Б 2.01 - 5.00 119.0 760 761 775 776

Разом 2061.0

Хотянівське лісництво

3А 1.01 - 2.00 1733.0 812 813 814 815 816 817 818
819 820 821 822 823 824 825
826 827 828 829 830 831 832
833 834 835 836 837 838 839
840 841 842 843 844 845 846
847 848 849 850 851 853 854
855 856 857 858 859 863 864
865 866 867 868 869 873 874
877 881 882 883 887 889 890
891

Разом 1733.0

Лівобережне лісництво

3А 1.01 - 2.00 130.3 893 894

Разом 130.3

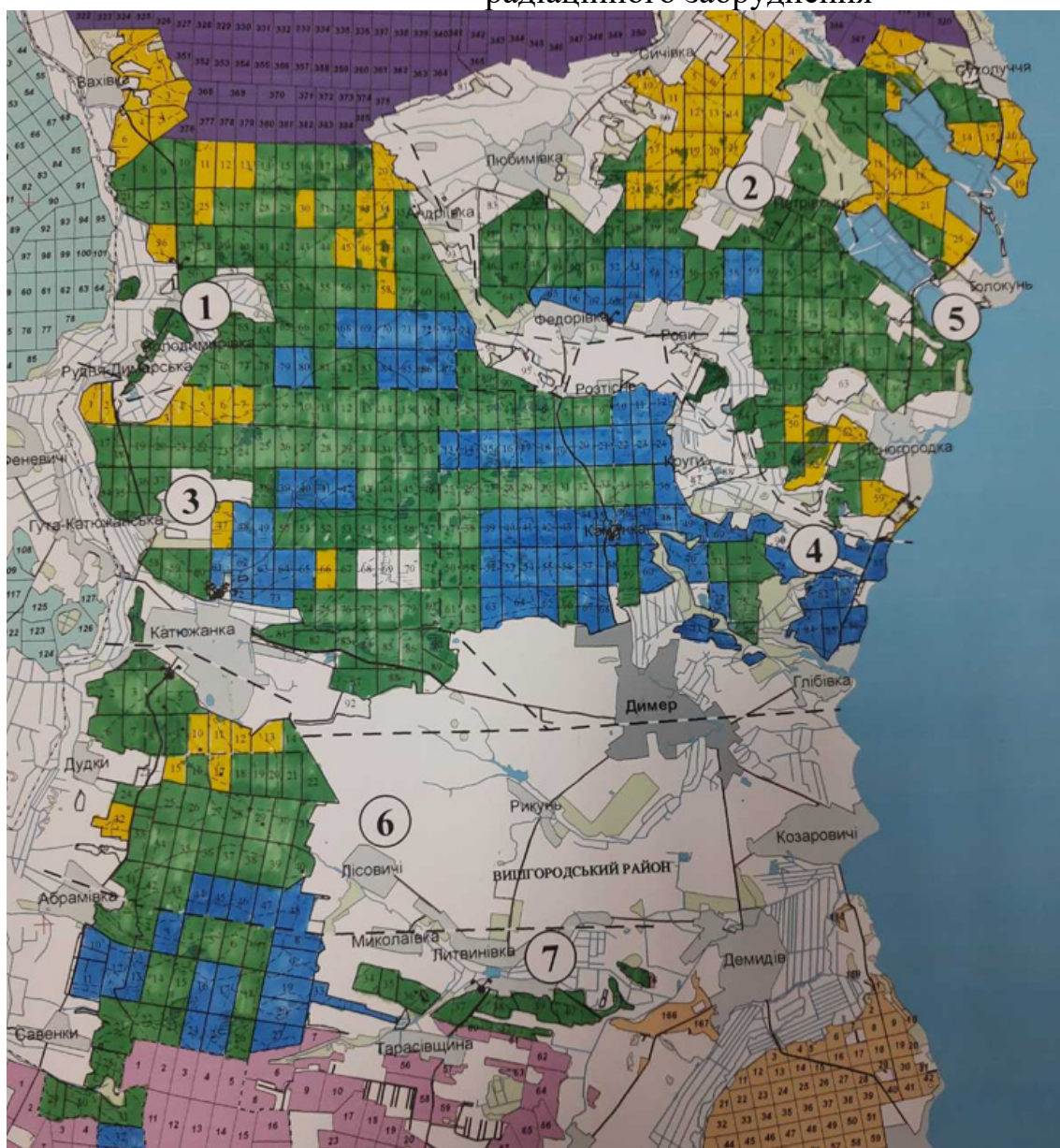
Усього 23108.3

в тому числі за щільністю забруднення:

3А 1.01 - 2.00 20993.4

3Б 2.01 - 5.00 2114.9

КАРТА – СХЕМА радіаційного забруднення

- - від 1,1-2,0 Cs-137, Ki/км2
- - від 2,1-5,0 Cs-137, Ki/км2
- - до <1.0 Cs-137, Ki/км2

У зв'язку забрудненням радіонуклідами лісових масивів філії, законодавством передбачено обмеження по збиранню ягід, грибів та лікарських рослин.

Забрудненість ВВП на території надлісництва відсутня.

6.1.7. Дотримання принципу невиснажливості

Плановий обсяг заготівлі деревини від рубок головного користування і рубок формування і оздоровлення лісів на 2026 рік становить 196,2 м3. Згідно проекту

організації та розвитку лісового господарства максимальний щорічний допустимий обсяг заготівлі деревини 237510 м3. Димерське надлісництво планує не перевищувати щорічний допустимий обсяг заготівлі деревини, що не перевищує загальну середню зміну запасу.

Надлісництво дотримується принципу невиснажливості обсягу заготівлі недержавної лісової продукції та комерційних послуг з в'язку видачою лімітів згідно проекту організації та розвитку лісового господарства (виданою Українською державною лісовпорядною експедицією). Ліміти на заготівлю не державної продукції надає обласна адміністрація.

Розділ 7 «Моніторинг лісів»

7.1.1. Методика моніторингу

Моніторинг може бути внутрішнім і зовнішнім.

Внутрішній моніторинг проводиться на рівні надлісництва. Надлісництво визначає порядок проведення внутрішнього моніторингу з урахуванням вимог цього Порядку та інших актів законодавства

Моніторинг для виявлення та опису впливів господарської діяльності на довкілля включає:

1. Результат діяльності з поновлення (критерій 10.1)
2. Використання для відновлення видів, які добре екологічно адаптовані (критерій 10.2)
3. Інвазивність або інші негативні впливи, пов'язані з будь-якими чужорідними видами в межах одиниці господарювання (критерій 10.3)
4. Підтвердження, що генетично модифіковані організми не використовуються (критерій 10.4).
5. Результати лісівничої діяльності (критерій 10.5.)
6. Негативні впливи застосування добрив на цінності довкілля (критерій 10.6)
7. Негативні впливи застосування пестицидів (критерій 10.7)
8. Негативні впливи застосування засобів біологічної боротьби (критерій 10.8)
9. Вплив природних небезпек (критерій 10.9)
10. Вплив розвитку інфраструктури, транспортування та лісівничих заходів на рідкісні види та види, що перебувають під загрозою, оселища, екосистеми, ландшафтні цінності, води та ґрунти (критерій 10.10)
11. Вплив заготівлі та вилучення деревини на недержавну лісову продукцію, цінності довкілля, ліквідні відходи деревини та інші види продукції та послуги (критерій 10.11)
12. Екологічно прийнятною утилізацією відходів (критерій 10.12)

Моніторинг для виявлення та опису соціальних впливів господарської діяльності, включає:

1. Доказами не законної або недозволеної діяльності (критерій 1.4)
2. Відповідністю національному законодавству, ратифікованим міжнародним конвенціям та обов'язковим нормам і правилам (критерій 1.5)
3. Вирішення спорів і скарг (критерій 1.6, 2.6 і 4.6)
4. Програми та заходи (видами діяльності), що стосується прав працівників (критерій 2.1)
5. Гендерною рівністю, сексуальними домаганнями та гендерною

дискримінацією (критерій 2.2)

6. Програми та заходи (видами діяльності), що стосуються безпеки та гігієни праці (критерій 2.3)

7. Виплатою заробітної плати (критерій 2.4)

8. Навчання працівників (критерій 2.5), здоров'я працівників, які зазнають дії пестицидів, якщо пестициди застосовуються (критерій 2.5 і критерій 10.7)

9. Виявлення місцевих громад та їхніх законних прав (критерій 4.1)

10. Повним виконанням умов юридичного обов'язкових угод (критерій 4.2)

11. Стосунками з громадами (критерій 4.2)

12. Охороною місць особливого культурного, екологічного, економічного, релігійного або духовного значення для місцевих громад (критерій 4.7)

13. Місце вимекономічним і соціальним розвитком (критерій 4.2, 4.3, 4.4, 4.5)

14. Продукування різноманітних вигід та/або продуктів (критерій 5.1)

15. Підтримання та/або посиленням послуг екосистем (критерій 5.1)

16. Заходами з підтримання або посилення послуг екосистем (критерій 5.1)

17. Фактичними у порівнянні і з запланованими річними обсягами заготівлі деревної та недеревної лісової продукції (критерій 5.2)

18. Використання місцевої переробки, надання послуг на виробництві зі створенням доданої вартості (критерій 5.4)

19. Довгостроковою економічною життє діяльністю (критерій 5.5)

20. Категоріями 5 і 6 особливих цінностей для збереження, визначених у критерії 9.1

Моніторинг для виявлення та опису змін екологічних умов

1. Цінностями довкілля та функціями екосистем, у т.ч. накопиченням та утриманням вуглецю (критерій 6.1) включно із ефективністю визначених та вжитих заходів із запобігання нею діяльності на цінності довкілля, пом'якшення таких впливів і відновлення цих цінностей (критерій 6.3)

2. Рідкісними видами та видами, що перебувають під загрозою, і ефективністю вжитих заходів з охорони цих видів та їх оселищ (критерій 6.4)

3. Репрезентативними ділянками та ефективністю вжитих заходів з їх збереження та/або відновлення (критерій 6.5)

4. Аборигенними видами, що трапляються природно та біологічним різноманіттям, а також ефективністю вжитих заходів з їх збереження та/або відновлення (критерій 6.6.)

5. Водотоками, водними об'єктами, кількістю та якістю води, а також ефективністю вжитих заходів з їх збереження та/або відновлення (критерій 6.7)

6. Ландшафтними цінностями та ефективністю вжитих заходів з їх збереження та/або відновлення (критерій 6.8)

7. Перетворення природних лісів на плантації або на нелісові (види землекористування) (критерій 6.9)

8. Категоріями 1-4 особливих цінностей для збереження, визначеними згідно з критерієм 9.1 та ефективністю вжитих заходів з їх при триманням та/або збагаченням

9. Рівнем забруднення одиниці господарювання радіонуклідами.

Суб'єкти, які беруть участь у підготовці та проведення моніторингу

1. Участь у підготовці та проведенні моніторингу можуть брати:
 - Суб'єкти, які проводять, які проводять моніторинг
 - Суб'єкти, які ініціюють проведення моніторингу
 - Суб'єкти, які здійснюють науковий супровід моніторингу
 - Суб'єкти, які залучають до опитування, спостереження або виконання робіт(завдань) моніторингу на етапі проведення дослідження
2. Суб'єктами моніторингу можуть бути:
 - Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України
 - Державне агентство лісових ресурсів України
 - Державне спеціалізоване господарське підприємство «Ліси України»
 - Місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування
 - Сторони чиї інтереси зачеплено, зацікавлені сторони та експерти
 - Наукові установи, і інші юридичні установи.
3. Ініціаторами моніторингу можуть бути суб'єкти, вказані вище, а також громадські об'єднання, підприємства, установи, організації та інші юридичні і фізичні особи.
4. Найбільш детальний моніторинг складу насаджень, вікового розподілу, повноти, запасу та інших таксаційних показників, а також рівня біорізноманіття, включаючи наявність рослинного покриву та недревної продукції, тощо проводиться під час базового лісовпорядкування раз в десять років, яке здійснюється як складова процесу планування ведення лісового господарства. Дані лісовпорядкування служать для розробки щорічних планів.
5. Моніторинг відповідності вимогам національного законодавства здійснюється всіма працівниками. Моніторинг лісогосподарських показників здійснюють помічник надлісничого, лісничі, а також спеціалісти відділу лісового господарства. Моніторинг санітарного стану лісів здійснюється лісничим, інженером з охорони та захисту лісу тощо. Моніторинг виробничих результатів здійснюють спеціалісти виробничого відділу. Моніторинг фінансових показників, продуктивності та економічної ефективності діяльності здійснюється економічним відділом та бухгалтерією.

Процедура підготовки та проведення моніторингу

Моніторинг здійснюється у відповідності з прийнятими програмами моніторингу. Програми визначають процедуру моніторингу та відповідальних осіб. Частота, інтенсивність та обсяг моніторингу залежать від інтенсивності та обсягу робіт, які здійснюються надлісництвом. Моніторинг охоплює період від одного дня (поточний моніторинг за виконанням денних норм виробітку, кількості заготовленої чи переробленої продукції) до одного року (моніторинг планових показників діяльності за рік). Моніторинг може здійснюватися також помісячно чи поквартально. Детальний моніторинговий стан лісового фонду та наявності лісових ресурсів проводиться раз у 10 років під час базового лісовпорядкування. Моніторинг також враховує чутливість та стан навколишнього середовища.

Моніторинг ОЦЗТ та ПЗФ проводиться як правило щороку. Це здійснюється

представниками надлісництва та управління охорони навколишнього середовища. Також лісова охорона під час обходів лісових масивів спостерігає за змінами в ОЦЗТ кожного дня. Всі записи моніторингу аналізуються та використовуються в процесі діяльності. Всі наукові дослідження проводяться з відомата за підтримки лісових підприємств. Також відслідковуються всі нові дані, які мають відношення до управління ОЦЗТ.

7.1.2. Періодичність

Періодичність з якою здійснюються ті чи інші заходи з моніторингу встановлюються з врахування масштабу та інтенсивності лісогосподарської діяльності а також з чутливістю ресурсів що підлягають даній діяльності. Регулярність моніторингу забезпечує порівняння результатів, виявлення змін, коригування планів (додаток 9).

Моніторинг здійснюється у відповідності з прийнятими програмами моніторингу. Програми визначають процедуру моніторингу та відповідальних осіб. Частота, інтенсивність та обсяги моніторингу залежать від інтенсивності та обсягів робіт, які здійснюються підприємством.

7.1.3. Показники

Структура системи моніторингу в Димерському надлісництві охоплює всі види діяльності і проводиться на різних рівнях – від майстерської дільниці до вищого керівництва.

Індикатори моніторингу встановлені та охоплюють соціальні, економічні та екологічні аспекти:

- Соціальні включають підтримку місцевої інфраструктури; охорону та підтримання місць особливого історичного, соціального та культурного значення; забезпечення робочими місцями місцевого населення; навчання та підвищення кваліфікації працівників; створення та підтримка об'єктів рекреації та зон масового відпочинку;
- Економічні включають ріст прибутку в довгостроковому періоді; ріст балансової вартості підприємства; ріст виробництва продукції і продуктивності праці; обсяги та стабільність поставок деревини;
- Екологічні включають підтримання та підвищення якості об'єктів ПЗФ; ідентифікацію та охорону рідкісних та зникаючих видів; підтримання захисних функцій лісів; охорона лісів від шкідників, хвороб, а також від самовільних рубок; заготівля деревини в рамках встановленої розрахункової лісосіки тощо.

7.1.4. Документування результатів, у тому числі картування

1. Результати моніторингу надлісництва зазначаються у звіті, який готує суб'єкт моніторингу. Звіт може містити таблиці, діаграми, графіки та інші форми узагальнення інформації.
2. Результати моніторингу, які проводилися іншими організаціями, надаються надлісництву у встановлені строки.
3. Результати моніторингу можуть передаватися іншим особам або оприлюднюватися ними лише за згодою ініціатора моніторингу.

Розділ 8 «Соціальні аспекти»

8.1.1. Права працівників, гігієна та безпеки праці, гендерна рівність, як це визначено в принципі 2

Надлісництво дотримуються правил гігієни та безпеки праці для захисту працівників від професійних загроз, безпеці та здоров'ю. Димерське надлісництво планує комплексні заходи по покращенню охорони праці. Доведення до працівників норм та правил гігієни та безпеки праці що відповідають інструкції МОП гігієни та безпеки праці на лісогосподарських та лісозаготівельних роботах.

Здійснювати внутрішній контроль дотримання правил з охорони праці та техніки безпеки.

Забезпечити збільшення персонального захисного одягу та засобів індивідуального захисту згідно затверджених норм.

Димерське надлісництво сприяє гендерній рівності у працевлаштуванні в можливостях навчання, укладанні угод, в процесах залученості до господарської діяльності, жінки та чоловіки працюють на однакових умовах, отримують однакову заробітну плату за однаково виконану роботу.

Права працівників, гігієни та безпеки праці, гендерної рівності на підприємстві повністю гарантуються та виконуються на підставі основних наступних документів:

- Конституції України,
- Статуту підприємства,
- Колективного договору,
- Галузевої угоди,
- Штатного розпису,
- Посадових інструкцій,
- Положення про службу ОП,
- Конвенції МОП про працю, ратифікованих Україною (№29;87;98;100;105;111;138;182;)
- Положення про гендерну політику надлісництва.

8.1.2. Охорона праці

Охорона праці в лісовому господарстві, зокрема в надлісництві є надзвичайно важливим аспектом. Робота лісорубів, майстрів та інших працівників пов'язана з підвищеним ризиком. Ефективна система управління охороною праці в надлісництві є запорукою безпеки працівників та безперебійної роботи підприємства.

Система управління охороною праці в над лісництві включає в себе кілька взаємопов'язаних елементів, а саме:

1. Нормативно-правова база:

- Законодавство України про охорону праці
- Галузеві нормативи та правила
- Внутрішні положення та інструкції надлісництва

2. Організаційна структура:

- Посада відповідального за охорону праці
- Комісія з охорони праці

3. Документація:

- Інструкції з охорони праці
 - Журнали реєстрації інструктажів
 - Акти перевірок умов праці
 - Протокол засідань комісії з охорони праці
4. Заходи щодо забезпечення охорони праці

- Оцінка ризиків
- Проведення інструктажів
- Надання засобів індивідуального захисту
- Медичні огляди
- Контроль за дотриманням вимог охорони праці

Взаємодія між службою охорони праці філії та працівниками надлісництва є ключовими для забезпечення безпечних умов праці в лісовому господарстві. Цей процес передбачає регулярний обмін інформацією, проведення інструктажів, спільну розробку заходів безпеки та оперативне реагування на виявлені проблеми. Основні напрямки взаємодії, це:

1. Інформування працівників (проведення інструктажів, вступні, періодичні, цільові та позапланові інструктажі, розповсюдження інструкцій, плакатів, буклетів, організація тренінгів, використання наочних посібників).
2. Консультації (Індивідуальні консультації, групові консультації).
3. Спільна розробка заходів безпеки (аналіз виробничого процесу, розробка планів заходів, впровадження заходів)
4. Контроль за дотриманням вимог охорони праці (перевірка робочих місць, розслідування інцидентів, притягнення до відповідальності).

Заохочення працівників (премії за безпечну роботу, оголошення подяк)

Ефективна система моніторингу та контролю є ключовим фактором у забезпеченні безпечних умов праці. Вона дозволяє виявляти та усувати потенційні небезпеки, знижувати та усувати потенційні небезпеки, знижувати ризики нещасних випадків і професійних захворювань, а також підвищувати загальну ефективність надлісництва.

8.1.3. Взаємодія з громадами

Сторона, чий інтерес зачеплено (Affected stakeholder): Будь-яка особа, група осіб або організація, яка є або може бути об'єктом впливу діяльності одиниці господарювання. Прикладом (невичерпним) може бути особа, група осіб або організацій, розташованих поруч із одиницею господарювання (наприклад, власники земель, розташованих нижче за течією).

Сторонами, чий інтерес зачеплено, можуть бути, наприклад:

- Місцеві громади;
- працівники;
- люди, що мешкають у лісі;
- суміжні землекористувачі;
- місцеві переробники лісової продукції;
- місцеві комерційні структури;
- власники прав на землеволодіння і користування, зокрема землевласники;

• організації, уповноважені діяти або відомі як такі, що діють від імені сторін, чий інтерес зачеплено, наприклад соціальні або екологічні НУО, профспілки, тощо.

Зацікавлена сторона (Interested stakeholder): Будь-яка особа, група осіб або організація, яка виявляє інтерес або відомо, що вона має інтерес до діяльності одиниці господарювання.

Зацікавленими сторонами можуть бути, наприклад:

- природоохоронні організації, наприклад, довкільні неурядові організації;
- організації працівників, наприклад, профспілки;
- організації з прав людини, наприклад, соціальні неурядові організації;
- проекти місцевого розвитку;
- органи місцевої влади;
- державні урядові відомства, що діють в регіоні;
- національні офіси FSC;
- експерти з конкретних питань, наприклад, з особливих цінностей для збереження.

Димерське надлісництво проводить інформування місцевих органів самоврядування і громадкості про плани розвитку лісового господарства та використання лісових ресурсів, про заплановані лісгосподарські заходи та очікувані екологічні і соціальні наслідки такої діяльності, а також консультації між представниками надлісництва та представниками місцевого населення та інших зацікавлених сторін щодо господарської діяльності надлісництва для запобігання виникнення конфліктних ситуацій.

Димерське надлісництво запрошує представників органів місцевого самоврядування та інших зацікавлених сторін до обговорення проекту організації лісового господарства та планів розвитку надлісництва.

8.1.4. Вирішення конфліктів

Всі Спори і розбіжності, або інші суперечки які можуть виникнути при взаємодії між Постачальником і Споживачем будуть вирішуватися шляхом переговорів і консультацій. У випадку неможливості досягнення згоди Сторін в процесі переговорів і консультацій, Сторони мають право звернутися із заявою про вирішення спорів в Регулятора або його територіального підрозділу і / або передати спір до господарських судів України. Врегулювання суперечок Регулятором або його територіальним підрозділом здійснюється відповідно до затвердженого Регулятором порядку. Звернення до регулятора або його територіального підрозділу не позбавляє Сторони права на вирішення спору в судовому порядку.

Начальник надлісництва

Іван ШИЙКА